

Vihreiden nuorten

ulko- ja eurooppapoliittinen ohjelma

Hyväksytty liittokokouksessa 12.11.2023

Tämä ohjelma linjaa Vihreiden nuorten kantoja koskien Suomen ulkopoliittikkaa osana globaalia maailmaa ja Euroopan unionia sekä laajemmin Vihreiden nuorten eurooppapoliittisia linjoja muilta politiikan sektoreilta. Sekä kansainvälinen politiikka että eurooppapolitiikka linkittyvät Suomen rooliin globaalina toimijana, mutta eurooppapolitiikka on suurelta osin myös sisäpolitiikkaa, sillä olemme tiiviisti integroituneita EU:n poliittiseen, taloudelliseen ja oikeudelliseen järjestelmään.

Sisällys

1. Suomen ja Euroopan Unionin rooli globaalissa maailmassa	2
2. Federalistinen Eurooppa.....	3
3. Feministinen Eurooppa	5
4. Ilmastonmuutos ja ympäristöpolitiikka.....	7
5. EU:n sisämarkkinat, talous- ja kauppapolitiikka.....	11
6. Maahanmuutto ja liikkuvuus.....	12
7. Koulutus- ja nuorisopolitiikka	15
8. Turvallisuuspolitiikka	16
9. Kehitysyhteistyö.....	18
10. Kansainväliset suhteet.....	19

29 **1. Suomen ja Euroopan Unionin rooli globaalissa maailmassa**

30 Vihreät nuoret uskoo Suomeen, joka on kokoaan suurempi maailmalla. Suomen on aktiivisesti
31 oltava ratkaisemassa globaaleja ongelmia, kuten ilmastokriisiä ja luontokatoa sekä naisten,
32 vähemmistöjen ja muiden haavoittuvassa asemassa olevien tilannetta. Aikana, jona
33 kansainvälinen turvallisuusympäristö järkkyy, sota on palannut rytinällä Eurooppaan ja globaalit
34 epäoikeudenmukaisuudet jatkavat yhä kasautumistaan, Suomi ei voi kääntyä sisäänpäin. Yhdessä
35 olemme vahvempia.

36 Suomen tulee globaalina toimijana edistää ihmisoikeuksia, demokratiaa ja oikeusvaltioperiaatetta
37 sekä tukea sääntöpohjaista kansainvälistä järjestelmää. Suomi kantaa vastuunsa osana globaalia
38 pohjoista tukien globaalin etelän maita kehitysyhteistyön ja muiden kumppanuuksien kautta sekä
39 edistämällä avointa ja reilua maailmankauppaa. Suomi on aktiivinen toimija pohjoismaisessa,
40 arktisessa ja Itämeri-yhteistyössä sekä osallistuu määrätietoisesti monenkeskiseen yhteistyöhön
41 kansainvälisissä järjestöissä, kuten YK:ssa, Etyjissä ja Natossa. Suomen tulee tavoitella
42 esimerkiksi YK:ssa merkittäviä vaikuttamisen paikkoja, kuten turvallisuus- ja
43 ihmisoikeusneuvoston jäsenyyksiä.

44 EU on Eurooppaa yhdistämään perustettu rauhanprojekti. Vihreät nuoret tahtoo pitää tästä
45 Suomen merkittävimmästä poliittisesta viitekehyksestä tiukasti kiinni. Erityisesti sodan,
46 epävakaa taloustilanteen ja lukuisten ympäristökriisien uhatessa on erityisen tärkeää säilyttää
47 rajat ylittävä solidaarisuus sekä yhteinen ihmisoikeuksille, demokratialle ja
48 oikeusvaltioperiaattele rakentuva arvopohja. Vihreiden nuorten eurooppapoliittinen visio
49 rakentuu kolmen F:n varaan: federalismi, feminismi ja faktapohjainen päätöksenteko, jolla
50 luodaan tuleville sukupolville kestävä ja kukoistava maapallo.

51 Vaikka EU on suurelta osin unionin sisäistä politiikkaa, on sillä vaikutusvaltaa koko maailmaan
52 ulkosuhteidensa, kauppapolitiikan sekä kansainvälisten sopimusten kautta. Vihreät nuoret
53 haluavat nähdä EU:n, joka kunnioittaa demokratiaa, kuuntelee tarkasti kansalaistensa ääntä, luo
54 taloudellista vakautta ja toimii vastapainona äärikansallismielisille voimille. Vaikuttamalla EU:ssa
55 aktiivisesti erityisesti muiden maiden kanssa yhteistyössä on Suomella mahdollisuus toimia
56 kansainvälisesti kokoaan suurempana toimijana.

57

58 **2. Federalistinen Eurooppa**

59 Vihreät nuoret haluaa nähdä Euroopan unionin kehittyvän kohti liittovaltiota. Suurta osaa Suomea,
60 Eurooppaa ja koko maailmaa koskevista haasteista ei voida ratkaista kansallisella tasolla, vaan
61 me tarvitsemme aidosti vahvempaa EU:ta, joka vastaa paremmin kansalaistensa tarpeeseen.

62 Vahvemman, yhtenäisemmän ja federalistisemmän unionin luominen on elintärkeää
63 eurooppalaisten hyvinvoinnille, kestäväälle tulevaisuudelle ja turvallisuudelle.

64 Liittovaltiokehitys edellyttää demokratian edistämistä EU:n sisällä kansanvaltaisuutta ja pienten
65 maiden roolia vahvistamalla. Eri alueiden erilaiset olosuhteet tulee huomioida päätöksenteossa
66 myös tulevaisuudessa ja vastakkainasettelun lopettamiseksi esimerkiksi pohjoisen ja etelän
67 välillä tulee tehdä aktiivista työtä. Vastakkainasettelun välttämiseksi ei kuitenkaan tule luistaa
68 yhteisistä arvoista ja periaatteista. Yhteistyötä syvennettäessä tulee pitää kiinni myös
69 läheisyysperiaatteesta, jotta asiat päätetään aina mahdollisimman lähellä ihmistä. Joskus
70 maailman pelastaminen vaatii euroopanlaajuisia tekoja, mutta paikallisen, alueellisen ja
71 kansallisen päätöksenteon on yhtä lailla pysyttävä arvossaan.

72 Demokratiauudistuksessa Euroopan parlamentista, Eurooppa-neuvostosta sekä Euroopan
73 unionin neuvostosta on muodostettava pidemmällä aikavälillä kaksikamarinen parlamentti, jossa
74 nykyinen parlamentti muodostaa alahuoneen ja neuvostot korvataan EU-senaatilla, joka valitaan
75 jokaisesta jäsenvaltiosta suoralla vaalilla. Euroopan unionin päätöksentekoprosesseja on jo
76 lyhyellä aikavälillä muutettava demokraattisemmiksi siten, että Euroopan parlamentin valtaa
77 vahvistetaan ja komission johtoon voidaan vaikuttaa vaaleissa. Komission rooli on muutettava yhä
78 enemmän poliittisen hallituksen kaltaiseksi: sen jäsenet tulee valita Euroopan parlamentista ja
79 komission tulee nauttia parlamentin luottamusta. Yksittäisten komissaarien luottamuksesta on
80 voitava äänestää. Euroopan parlamentin valtaa on lisättävä antamalla sille oikeus tehdä
81 lakialoitteita sekä enemmän budjettivaltaa. Europarlamentin vaaleissa tulee ottaa ylikansalliset
82 listat käyttöön niin, että osa parlamentin paikoista valitaan unioninlaajuisen yhteislistan kautta.
83 Ylikansallisten listojen tarkoitus ei ole poistaa kansallisia listoja, vaan toimia niiden rinnalla, jolloin
84 eurovaaleissa kukin voisi äänestää ehdokasta kahdelta eri listalta.

85 Euroopan unioniin on luotava parlamentaarisia rakenteita, joiden kautta koko unionin yhteinen
86 ulkopoliittikka määräytyy. Tehdään Euroopan unionista itsenäinen oikeushenkilö, joka toimii
87 kansainvälisissä järjestöissä ja jolla on oma edustustoverkosto maailmalla. Tehdään EU-
88 edustustoista ensisijaisia yli kansallisten, kahdenvälisen diplomaattiedustustojen. Edistetään

89 Unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan valintaa suoralla kansanvaalilla
90 tai vahvemmin parlamentaarisen järjestelyn kautta välttämällä kuitenkin politiikan henkilöitymistä ja
91 vallan keskittymistä.

92 Komission, neuvoston ja parlamentin välisten neuvottelujen läpinäkyvyyttä ja avoimuutta on
93 lisättävä. Toisaalta EU:n päätöksenteosta ja toiminnasta tulee viestiä entistä avoimemmin,
94 näkyvämmiin ja ymmärrettävämmiin, jotta EU:n kansalaiset voivat ottaa osaa unionin toimintaan ja
95 vaikuttaa siihen. Unionin toimielinten viestintää ja niistä viestimistä on kehitettävä, jotta unionin
96 kansalaiset pystyisivät paremmin vaikuttamaan sen toimintaan. Tietoa EU:n päätöksenteosta
97 sekä osallistumismahdollisuuksista tulee tarjota nykyistä saavutettavammin ja myös
98 selkokielellä. Monikielisen, mukaan lukien vähemmistökielisen, riippumattoman eurooppalaisen
99 median tuotantoa on tuettava.

100 Vihreät nuoret kannattaa eurooppalaisen kansalaisaloitteen kehittämistä ja mahdollisuutta
101 käyttää suoria neuvoa-antavia kansanäänestyksiä asioista, jotka eivät heikennä ihmisoikeuksia.

102 Yksimielisyysperiaatteesta päätöksenteossa on luovuttava ja Eurooppa-neuvoston ja Euroopan
103 unionin neuvoston vielä olemassa ollessa on siirryttävä enemmistö päätöksentekoon kaikilla
104 politiikan aloilla. EU:n toimivaltaa on laajennettava koskemaan myös sosiaalisia kysymyksiä ja
105 puolustusta sekä sille on annettava verotusoikeus.

106 EU:n on pidettävä vahvasti kiinni arvopohjastaan ja sanktioida oikeusvaltioperiaatetta,
107 ihmisoikeuksia ja demokratiaa loukkaavia valtioita. EU:n tulee vahvistaa
108 oikeusvaltiomekanismiaan ja varmistaa, että yhteisen arvopohjan vastaisesti toimivien
109 jäsenvaltioiden rahahanat laitetaan ensisijassa kiinni. EU:n tulee olla niskoittelevien
110 jäsenvaltioiden suhteen valmiudessa myös järeisiin toimiin, kuten nykyisten perussopimuksien jo
111 sallimaan äänioikeuden jäädyttämiseen ja äärimmäisessä tilanteessa myös unionista erottamisen
112 tulee olla mahdollista. Puhtaiden oikeusvaltiokysymysten lisäksi EU:n tulee johdonmukaisemmin
113 puuttua jäsenvaltioiden ihmisoikeusrikkomuksiin, kuten Italiassa ja Puolassa tapahtuvaan
114 sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöjen sortoon.

115 Uusien jäsenmaiden liittymisprosessia EU:hun on tuettava. Vihreät nuoret kannattaa esimerkiksi
116 Ukrainan, Moldovan, Georgian ja Länsi-Balkanin maiden integroimista unioniin pitäen kuitenkin
117 tiukasti kiinni jäsenyyskriteereistä ja etenkin yhteisen arvopohjan noudattamisesta. Hakijamaiden
118 jäsenyysprosessia tulee yleisesti vauhdittaa sekä tukea etenkin niiden maiden osalta, jotka ovat
119 aktiivisesti mukana jäsenyysneuvotteluissa. Jäsenyys Hankkeissa takapakkia ottaneilta mailta on

120 vietävä saavutettuja tukia pois, jotta esimerkiksi oikeusvaltio- ja demokratisoitumiskehitykselle
121 säilyy kannuste myös jäsenyysneuvotteluiden ollessa kesken.

122

123 **3. Feministinen Eurooppa**

124 Vihreiden nuorten tavoitteena on Eurooppa, joka on avoin, tasa-arvoinen, yhdenvertainen sekä
125 monikulttuurinen, ja jossa kaikilla on oikeus ilmaista identiteettiään ilman syrjinnän tai väkivallan
126 uhkaa. Feminismin on oltava läpileikkaava ja tunnustettu teema kaikessa Euroopan unionin
127 päätöksenteossa. Vihreät nuoret ajavat eurooppalaiseen yhteiskuntaan intersektionaaliseen
128 feminismiin perustuvaa politiikantekoa, jossa tunnistetaan moniperustainen syrjintä ja sen
129 kasaantuvat vaikutukset.

130 Eurooppalaisessa päätöksenteossa tulee omaksua antirasistinen näkökulma, sillä rakenteellisen
131 rasismien torjuminen edellyttää aidosti aktiivista rasismien vastustamista. EU:n on taisteltava
132 rasismia vastaan kansainvälisesti yhteistyössä kansalaisjärjestöjen kanssa ja sen tulee kehittää ja
133 seurata aktiivisesti antirasistista toimenpideohjelmaansa. EU:n tulee ohjata esimerkiksi asunto-,
134 sosiaali- ja työmarkkinapolitiikan rahoitusta rakenteellista rasismia kitkeviin toimenpiteisiin sekä
135 koordinoita ja jakaa jäsenvaltioilleen tietoa parhaista keinoista torjua etnistä profilointia ja muita
136 hallinnon rasistisia ilmiöitä.

137 EU:n on puututtava vammaisten kohtaamaan syrjintään entistä vahvemmin ja laadittava
138 antirasistista toimenpideohjelmaa vastaava anti-ableistinen toimenpideohjelma, jolla pyritään
139 johdonmukaisesti tunnistamaan vammaisten kohtaamaa syrjintää sekä ihmisoikeusrikkomuksia
140 EU:n rakenteissa ja löytämään tehokkaita keinoja tilanteen parantamiseksi. Ihmisellä on oltava
141 oikeus itsemääräämisoikeuden ja arjen kannalta välttämättömiin palveluihin sekä kotimaassaan
142 että muualla unionissa. EU:n esteettömyys- ja saavutettavuusdirektiivejä on laajennettava niin,
143 että ne ottavat entistä paremmin huomioon erilaiset tilanteet, joissa esteettömyys- ja
144 saavutettavuustoimenpiteitä tarvitaan yhdenvertaisuuden saavuttamiseksi, kuten rakennetun
145 ympäristön esteettömyysvaatimusten osalta. EU:n vammaiskortin on toimittava kaikkialla
146 unionissa.

147 EU:n on edellytettävä omassa ja jäsenvaltioidensa toiminnassa sukupuolten tasa-arvon ja
148 moninaisuuden kunnioittamista. Sukupuolten väliset palkkaerot on poistettava, mihin tarvitaan
149 rajat ylittäviä toimenpiteitä lainsäädäntötasolla ja sukupuolinormien rikkomista koulutuksen

150 puolella. Myös sukupuolten välinen ero yhteiskunnan toimintaan osallistumisen suhteen on
151 saatava pienemmäksi. Hoivatyön on kaikkialla EU:ssa jakauduttava nykyistä tasaisemmin
152 perheiden sisällä ja vanhemmuuden kustannukset on tasattava kaikkien työnantajien kesken.
153 EU:n jäsenmaiden on toteutettava ehkäisykampanjoita ja lisättävä tietoutta seksuaali- ja
154 lisääntymisterveydestä niin EU:n sisällä kuin EU:n kumppanimaissa. Vapaan aborttioikeuden on
155 toteuduttava poikkeuksetta koko Euroopassa, ja asianomaisella on oltava oikeus lailliseen
156 aborttiin lääketieteellisesti koulutetun henkilön suorittamana ilman erillistä perustelua.

157 EU:n on taisteltava homo- ja transfobiaa vastaan kansainvälisesti yhteistyössä
158 kansalaisjärjestöjen kanssa kiinnittäen erityistä huomiota kansainvälisesti nousevaan
159 konservatiivista sukupuolikäsitystä ajavaan anti-gender-liikehdintään. EU:n jäsenmaiden on
160 muutettava avioliittolakinsa sukupuolineutraaleiksi, ja kaikissa EU-maissa sateenkaariperheille on
161 taattava samat adoptio-oikeudet ja hedelmöityshoidot kuin heteropareillekin. Sijaissynnytys on
162 laillistettava koko EU:ssa. EU:n jäsenvaltioiden on varmistettava, ettei intersukupuolisia leikata
163 ilman asianomaisen omaa suostumusta, eikä ennen kuin he itse ovat määritelleet oman
164 sukupuoli-identiteettinsä. Kaikkien maiden translakien tulee perustua itsemääräämisoikeuteen ja
165 kunnioittaa ihmisoikeuksia.

166 EU:n jäsenmaiden on turvattava etnisten vähemmistöjensä ihmisoikeudet sekä kielelliset ja
167 kulttuuriset oikeudet tarvittaessa sanktioin ja ratifioitava välittömästi vähemmistöjen oikeuksia
168 turvaavat kansainväliset sopimukset. Vähemmistökielten asemaa on tuettava kieltenopetuksella,
169 ja vähemmistökielialueilla on oltava mahdollista käydä koulua omalla äidinkielellään.
170 Ihmisoikeuksien rikkomista ei tule sallia missään olosuhteissa myöskään uskonnon nimissä.

171 EU:n demokratiaa ja ihmisoikeuksia koskevissa kysymyksissä tulisi pikimmiten siirtyä
172 enemmistöpäätöksentekoon. EU:n kielellisten vähemmistöjen sekä saamelaiden oikeudet on
173 turvattava ja niitä on edistettävä vahvemmin EU:ssa. Resursseja tulee lisätä unionin alueella ja
174 sen ulkopuolella toimiville ihmisoikeusjärjestöille. EU:n perusoikeusviraston resursseja ja
175 toimivaltaa on lisättävä niin, että EU:n perusoikeuskirjan vastaiseen syrjintään EU-
176 päätöksenteossa ja -hallinnossa voidaan puuttua tehokkaammin.

177 Kansainvälinen sota huumeita vastaan on epäonnistunut. YK:n kautta aloitettu päihteiden
178 kriminalisointi on johtanut ympäri maailmaa ympäristöririkoksiin, ihmisoikeusrikkomuksiin ja
179 kokonaisten valtioiden korruptointiin. Se on evännyt ihmisiltä pääsyn tarpeellisiin lääkkeisiin ja
180 lisännyt päihteiden käytön vaarallisuutta. Kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden rikastuu,

181 väkivaltaistuu ja ammattimaistuu tämän epäonnistuneen poliittisen kokeilun kautta. EU:n ja YK:n
182 tulisi ottaa uusi näkökulma laittomiin päihteisiin, joka perustuu haittojen minimointiin,
183 avunsaannin varmistamiseen ongelmallisesti päihteitä käyttäville, lääkekäytön edistämiseen ja
184 tutkittuun tietoon pohjautuvaan sääntelyyn. EU:n tulee ensi kaudella mahdollistaa jäsenmaille
185 kannabiksen sääntely eikä seistä esteenä, kun kannabiksen kieltolakeja kumotaan. EU:n tulee
186 myös edistää psykedeeliavusteisen terapian tutkimusta ja käyttöönottoa vakavien
187 mielenterveysongelmien, kuten masennuksen, PTSD:n ja addiktioiden hoidossa.

188

189 **4. Ilmastonmuutos ja ympäristöpolitiikka**

190 Ilmastonmuutoksen pahimpien vaikutusten torjumiseksi Vihreät nuoret haluaa, että Suomi ja EU
191 pitävät kiinni Pariisin ilmastopimuksen mukaisesta 1,5 asteen lämpenemisen ylärajasta. Tätä
192 tarkoitusta varten tulee nykyisen hiilineutraliustavoitteen lisäksi asettaa jäsenmaille sitovia
193 vähennystavoitteita, kuten nykyinen “55% vuoteen 2030 mennessä” -tavoite, joilla varmistetaan
194 asianmukainen päästöjen väheneminen. Suomen ja EU:n tulee myös toimia aktiivisesti
195 esimerkiksi ilmastoneuvotteluiden yhteydessä globaalin päästöhuipun ohittamiseksi
196 mahdollisimman pian. Tulevissa ilmastoneuvotteluissa tulee saavuttaa entistä tiukempia
197 globaaleja tavoitteita ja luoda laillisesti sitovat päästövähennystavoitteet.

198 EU:n sisäistä päästökauppajärjestelmää tulee laajentaa kattamaan pitkällä aikavälillä kaiken
199 merkittäviä päästöjä aiheuttavan ihmistoiminnan sekä ottamalla mukaan sopivia kumppanimaita.
200 EU:ssa tulisi selvittää myös negatiivisille päästöille vastaavaa markkinaehtoista ohjauskeinoa,
201 toisin sanoen hiilinielujen kasvattamisesta maksettavaa palkkiota. Vuonna 2026 käyttöön
202 otettavaa hiilirajamekanismia, niin sanottua hiilitullia, tulee laajentaa kattamaan myös nykyisiä
203 sopimuksia laajempi osa isossa kuvassa erityisen haitallisia tuotteita, kuten esimerkiksi
204 heikkolaatuisia muoti- ja tekstiilituotteita sekä kaikkia kertakäyttötavaroita. Pikamuodin
205 ympäristövaikutuksia tulee pyrkiä suitsimaan myös muulla lainsäädännöllä, kuten tuotteiden
206 takuovelvoitteella.

207 Päästöjen vähentäminen on läntisten teollisuusmaiden lisäksi tavoitteiden kannalta elintärkeää
208 myös kehittyvissä ja erityisesti vähiten kehittyvissä maissa. Kansainvälisen ilmastopaneelin
209 vuoden 2023 raportin mukaan nämä alueet tarvitsevat \$127 miljardia vuodessa 2030 mennessä
210 ja \$295 miljardia vuodessa 2050 mennessä ilmastonmuutokseen sopeutumiseen. Suomen ja

211 EU:n tulee toimia kansainvälisellä tasolla tämän rahoituksen turvaamiseksi sitä tarvitseville
212 valtioille ja kansoille. Rahoitusta kohdistettaessa tulee ottaa huomioon paikallisten asukkaiden
213 tarpeet ja toimia yhteistyössä kansallisten toimijoiden, vapaaehtoisjärjestöjen ja
214 alkuperäiskansojen kanssa.

215 EU:n yhteistä maatalouspolitiikkaa tulee uudistaa siten, että ilmaston ja ympäristön kannalta
216 kestävästä tuotannosta tulee aina kannattavaa. Eläinperäistä tuotantoa ei tule tukea.
217 Luomutuotannon tuista on luovuttava siirtymäajalla ja käytetty rahoitus on siirrettävä hiiliviljelyyn.
218 Hiilensidonnan mahdollisuuksia tulee selvittää ja kehittää EU-alueella entistä enemmän myös
219 muilla talouden sektoreilla. EU:n tulisi sallia kasvinjalostuksessa myös uusien geenitekniisten
220 jalostusmenetelmien käyttö ja löyhentää niiden sääntelyä yhdenmukaiseksi perinteisten
221 jalostusmenetelmien kanssa. EU:n eläinlainsäädäntöä tulee uudistaa siten, että se huomioi
222 entistä paremmin eläinten erilaiset lajityypilliset käyttäytymistarpeet. Turkistarhaus sekä
223 turkisten tuonti ja myynti tulee kieltää Euroopan unionin alueella mahdollisimman nopeasti.
224 Vapaan kaupan periaatteiden pitää ulottua myös EU:n ulkopuolelta tuotaviin maataloustuotteisiin
225 tinkimättä terveys-, ympäristö- ja turvallisuuskriteereistä.

226 Vihreät nuoret haluavat pysäyttää luontokadon ja suojella globaalisti vähintään 30 % vesistöjen ja
227 maa-alueiden pinta-alasta, josta vähintään 10 % tiukasti. Suojelussa tulee huomioida kaikki
228 luontotyytit erityisesti koskien kokonaiset ekosysteemit ja niiden väliset luontoyhteydet.
229 Ihmistoiminnan aiheuttama maailman eliölajien sukupuuttoaalto tulee saada loppumaan ja
230 Kunming-Montrealin maailmanlaajuisen luonnon monimuotoisuuskehyksen tavoitteet tulee
231 saavuttaa. Suomen ja EU:n tulee toimia aktiivisesti kansainvälisellä tasolla, jotta maailman
232 elonkirjon suojelemiseksi saavutetaan laillisesti sitovia sopimuksia. Paljon hiiltä sitovat
233 luontotyytit sijainnista huolimatta tulee suojella ja ennallistaa, ja Natura 2000 -verkostoa tulee
234 laajentaa nykyisestä.

235 Metsäpolitiikassa Vihreät nuoret kannattaa vastuullista ympäristön- ja luonnonsuojelua, jonka
236 avulla säilytetään lajien elinvoimaisuus ja varmistetaan elonkirjon säilyvyys myös
237 tulevaisuudessa. Avohakkuut tulee kieltää ja koko EU:n alueella siirtyä käyttämään
238 jatkuvapeitteisen kasvatuksen menetelmiä. Metsäympäristöjen ennallistamista tulee jatkaa EU:n
239 nykyisten säännösten puitteissa siten, että rahallinen vastuu yhteisen ympäristön suojelemiseksi
240 jakautuu koko unionin alueella tasa-arvoisesti. Suomen ja EU:n tulee aktiivisesti pyrkiä
241 vaikuttamaan metsäalueiden suojelemiseksi kaikkialla maailmassa, jotta esimerkiksi maailman

242 sademetsien kestäättömät hakkuut saadaan loppumaan. Globaalin pohjoisen tulee kantaa
243 vastuu ympäristölle tuhoisasta uuskolonialistisesta yritystoiminnastaan globaalissa etelässä.

244 Kaivostoiminnan rikastusprosesseissa syntyvän kemikaalipitoisen jäteveden puhdistamista tulee
245 valvoa ja tarvittaessa antaa sanktioita. Kaivostoimintaa lopettaessa yritysten tulee varmistaa, että
246 kaikki kemikaalipitoiset vedet tulevat käsitellyiksi aluetta ennallistaessa. Suomen ja EU:n on
247 tiukennettava kemikaalilainsäädäntöä nykyisestä ja laajennettava testausvaatimuksia kattamaan
248 nykyistä merkittävämmiin pitkäaikaisiin yhteisvaikutuksiin sekä ihmisten terveyden että luonnon ja
249 ympäristön suojelemiseksi. Varovaisuusperiaatetta tulee soveltaa kemikaaleihin, joilla voidaan
250 perustellusti uskoa olevan ihmisille tai luonnolle haitallisia vaikutuksia. Esimerkiksi Thermacell-
251 tuotteiden tai vastaavien ympäristömyrkyjen myynti tulee kieltää niiden ympäristöhaittojen ja
252 mahdollisten terveyshaittojen vuoksi, ellei tuottaja tai maahantuojat kykene todistamaan
253 tuotteidensa turvallisuutta ja osoittamaan, ettei niiden väärinkäyttö ole ilmiö, josta aiheutuu
254 merkittäviä haittoja. Ympäristön kemikalisoitumista vastaan tulee tehdä aktiivisia toimia ja
255 aloittaa toimenpiteet, joilla kemikaalien määrää voidaan vähentää ihmisen ja muun luonnon
256 hyvinvoinnin turvaamiseksi. Suomen ja EU:n tulee edistää ympäristönsuojelua myös globaalilla
257 tasolla tarjoamalla asiantuntemustaan maille, joiden kemikaaleja koskevat resurssit tai
258 mahdollisuudet eivät ole yhtä korkealla tasolla.

259 Kemikaaleja koskeva sääntely liittyy tiukasti myös jätteen sääntelyyn. Kiertotalouden
260 edistämiseksi tulee jätelainsäädäntöä uudistaa siten, että jätteen uudelleenkäytölle raaka-
261 aineina ei ole esteitä silloin, kun voidaan osoittaa kyseisen materiaalin olevan turvallista
262 suunnitellussa käytössä. Raaka-aineiden keruulle vanhoilta kaatopaikoilta tulee laatia sääntelyä,
263 jolla mahdollistetaan ennen kierrätystä yleistyneiden aineiden mahdollinen hyödyntäminen.
264 Suomen ja EU:n tulee toteuttaa toimia, joilla estetään jättemateriaalien pääsy luontoon koskien
265 erityisesti vesistöihin kohdistuvia päästöjä ja jätteitä. EU:n tulee varmistaa, ettei Euroopan
266 sisämeriin päädy EU:n aluevesiltä päästöjä tai jätettä myöskään ei-eurooppalaisista aluksista.

267 Arktinen merialue ja ikeroudassa oleva maa-alue tulee rauhoittaa kaikelta sellaiselta
268 taloudelliselta käytöltä, joka saattaa aiheuttaa haittaa näiden alueiden ympäristölle. Jäätiköt tulee
269 suojella kansainvälisin sopimuksin ja EU:n tulee rajoittaa jäänmurtajien yhteistyötä öljy-yhtiöiden
270 ja muiden haitallisten toimijoiden kanssa Arktisen alueella. Alkuperäiskansoja tulee kuulla
271 nykyistä enemmän arktisen alueen ympäristöä koskevassa päätöksenteossa. Syvänmeren

272 kaivostoimintaa on vastustettava, kunnes sen seurauksista tiedetään tarpeeksi ja hyödyt on
273 osoitettu merkittävästi haittoja suuremmiksi.

274 Meriekosysteemien teollinen ryöstökallastus tulee saada päättymään ja näissä ympäristöissä
275 elävien lajien kannat tulee saada toipumaan kaikkialla maailmassa. Monet yhteisöt ovat
276 riippuvaisia näistä lajeista ja heidän tulevaisuutensa varmistamiseksi paikallisyhteisöjen asema
277 tulee huomioida kaikkia heihin liittyvää sääntelyä luotaessa. Vesistöihin kohdistuviin typpi- ja
278 fosforipäästöihin tulee tulevaisuudessa puuttua entistä tehokkaammin, ja varmistaa näiden
279 elinvoimaisuuden säilyminen. Suomen ja EU:n tulee aktiivisesti edistää toimia, joilla jätteen
280 päästäminen vesistöihin saadaan loppumaan globaalisti ja vesiympäristöjen puhdistaminen
281 voidaan aloittaa nykyistä laajemmalla mittakaavalla.

282 Vihreät nuoret haluaa EU:n saavuttavan mahdollisimman nopeasti energiaomavaraisuuden, joka
283 tuotantolaitosten lisäksi kattaa myös tarvittavat materiaaliset ja inhimilliset resurssit
284 mahdollisten tulevien kriisien varalta. EU:n sähköntuotannon tulee olla hajautettua ja
285 tarpeettomat rajoitukset eri hallinnon tasoilta tulee purkaa huomioiden kuitenkin
286 alkuperäiskansojen oikeudet ja tuotannon tilatehokkuuden. Eurooppalaisen sähkönsiirtoverkon
287 toimintaedellytyksiä tulee kehittää entistä laajemman uusiutuvien energialähteiden käytön
288 mahdollistamiseksi ja sähkön kysynnän tasaamiseksi. Sähkönsiirtoverkon ei kuitenkaan tule olla
289 ratkaisu, jolla yhden maan päätöksistä johtuvat korkeat energiahinnat tai hintojen rajut heilahtelut
290 ulkoistetaan muiden jäsenvaltioiden kuluttajien maksettavaksi.

291 Euroopan ja myöhemmin koko maailman on irtauduttava hiilivoiman käytöstä mahdollisimman
292 nopeasti. Myös muista fossiilisista polttoaineista luopumiselle tulee EU:ssa asettaa sitova
293 aikaraja. Ydinvoima tulee säilyttää osana eurooppalaista energiantuotantoa ja sen rakentamista
294 tulee tukea samoin kuin muita fossiilittomia energiamuotoja. Vihreät nuoret kannattaa laajaa
295 merituulivoiman rakentamista.

296 Energiatehokkuuteen tulee panostaa ja kannustaa sekä Suomessa, EU:ssa että globaalilla tasolla
297 kaikilla yhteiskunnan eri osa-alueilla. Sääntelyä ja rahoitusta tulee kehittää varmistamaan tasa-
298 arvoinen ja kaikki toimijat huomioiva muutos erityisesti pakollisten vaatimusten ollessa kyseessä.

299 Vihreät nuoret haluaa raideliikennettä kehitettävän yleiseurooppalaisella tasolla ja että
300 liikkumisen helpottamiseksi kehitetään tasa-arvoinen yhteislippujärjestelmä. Paikallisella tasolla
301 raideliikennettä tulee kehittää korvaamaan yksityisautoilua ja tähän tulee kohdistaa EU:n tasolla
302 tukea.

303 Kevyen liikenteen käyttöön tulee ensisijaisesti kannustaa kestävän kaupunkisuunnittelun avulla.
304 Siirtymää hiilineutraaleihin energiamuotoihin tulee edistää sellaisin keinoin, jotka mahdollistavat
305 tasa-arvoisen mahdollisuuden yksityisautoiluun alueilla, joilla julkisten kulkuneuvojen käyttö ei
306 nykyisellään ole mahdollista. Yksityisautoilua ei kuitenkaan tule tukea käyttämällä suoraan tai
307 välillisesti ravintokasveja, ruoan viljelyyn soveltuvaa maa-alaa tai muita sellaisia luonnonvaroja,
308 joita voidaan hyödyntää kestävän teknologian prosesseissa.

309 EU:n tulevaa lentoveromallia tulee jatkossa kehittää kattamaan myös unionin alueelle saapuvat ja
310 sieltä lähtevät lennot. Suomen ja EU:n tulee pitkällä aikavälillä pyrkiä aikaansaamaan
311 kansainvälisesti sitova sopimus tai laajennus olemassaoleviin sopimuksiin, joiden avulla
312 lentoliikenteen päästöt saadaan laskusuuntaan. Yhtenä vaihtoehtona on neuvotella
313 lentoliikenteen sisällyttäminen Pariisin ilmastosopimuksen seuraajaan. EU:n tulee edistää
314 kansainvälistä minimitasoa lentokerosiinien verottamiselle.

315 Laivaliikenteen päästöjen vähentämistä tulee jatkaa määrätietoisesti Euroopassa ja Suomen sekä
316 EU:n tulee tukea toimia, joilla nämä saadaan vähenemään myös globaalisti.

317

318 **5. EU:n sisämarkkinat, talous- ja kauppapolitiikka**

319 Vihreät nuoret haluaa kehittää EU:n sisämarkkinoita ja talouspolitiikkaa siten, että se palvelee
320 mahdollisimman hyvin eurooppalaisten tarpeita. Tavoitteenamme on ekologisesti ja sosiaalisesti
321 kestävä sekä taloudellisesti vakaa yhteismarkkina-alue, joka kokonsa vuoksi kykenee edistämään
322 arvojaan maailmalla.

323 Kasvu- ja vakaussopimus tulee uudistaa siten, että se aidosti kannustaa taloudelliseen
324 kestävyteen, eikä mahdollista holtitonta velkaantumista. Samalla jäsenmaita on velvoitettava
325 sopeuttamaan talouttaan vain ihmisoikeuksia sortamatta. Velkasääntöjen tulee kuitenkin olla
326 riittävän joustavia, etteivät ne muodostu itsessään esteeksi tarpeellisille vihreille investoinneille ja
327 eurooppalaisten yleiselle edulle.

328 EU:n yhteisvelalle tulee asettaa tiukat objektiiviset kriteerit. Velan hyväksyttävyyttä riippuu siitä
329 tarkoituksesta, jota varten sitä otetaan; esimerkiksi Ukrainan jälleenrakennus tai vihreä siirtymä
330 eivät saa tyssätä velkakammoon.

331 EU:n tukia ja alueellisia koheesiorahoja ei tule maksaa unionin yhteisiä periaatteita ja arvoja
332 rikkoville maille, kuten Unkarille. Oikeusvaltiomekanismia tulee vahvistaa, ja rikkurimaiden
333 sanktioiden tulee olla helpommin toimeenpantavissa.

334 Vapaakaupan tulee jatkossakin olla keskeisin unionin kauppapolitiikkaa ohjaava periaate. EU:lla
335 on ainutlaatuinen mahdollisuus johtaa maailmaa vihreän teknologian kehityksessä, minkä takia
336 ylikansallista TKI-yhteistyötä tulee lisätä ja vahvistaa. Kansainvälisen kilpailun tulee
337 tulevaisuudessakin perustua valtiontukien sijasta teknologiseen kehitykseen ja osaamiseen.

338 EU:n tulee rajatuin kriteerein aktiivisesti edistää omavaraisuutta vähentämällä tuotantoketjujen
339 riippuvuutta Kiinasta ja muista ihmisoikeuksia räikeästi rikkovista maista tukemalla mm. omaa
340 puolijohdeteollisuutta unionin alueella. Kauppapolitiikka on keskeinen keino vastustaa maailman
341 diktatuureja, eikä vapaakaupan hedelmiä tule suoda maille, jotka eivät kunnioita EU:n yhteisiä
342 arvoja.

343 EU:n tulee helpottaa vihreän siirtymän kannalta kriittisten projektien luvitusta.

344 Alkuperäiskansojen oikeudet on turvattava heitä koskevissa hankkeissa. EU:n tulee jatkossakin
345 aktiivisesti edistää siirtymistä kohti kiertotaloutta.

346 Tietoliikenteen salausta ei saa rajoittaa. EU:n asemaa maailman johtavana
347 tietosuojalainsäädännön mallimaana tulee kehittää, ja digitaaliset perusoikeudet on turvattava
348 EU:n tasolla. Kiihtyvä teknologinen kehitys vaatii ketterää ja joustavaa sääntelyä, jolla
349 maksimoidaan muun muassa tekoälyn positiiviset mahdollisuudet unionin taloudelle, ja
350 minimoidaan tuntemattomille teknologioille ominaiset riskit.

351 Kunnianhimoinen yritys vastuudirektiivi tulee saattaa voimaan, sillä eettisesti toimiville yrityksille
352 pitää taata reilu mahdollisuus kilpailla. Direktiivi myös edistäisi kuluttajien mahdollisuutta tehdä
353 eettisempiä ja ympäristöystävällisempiä ostopäätöksiä.

354

355 **6. Maahanmuutto ja liikkuvuus**

356 Maahanmuuttopolitiikan lähtökohtana tulee olla ihmisoikeudet, antirasismi ja globaali vastuu.
357 Vapaa liikkuvuus on EU:n keskeinen periaate, ja näin tulee olla jatkossakin. Vapaan liikkumisen
358 estäminen heikentää työllisyyttä, talouskasvua ja yhteiskunnallista vakautta ja on ristiriidassa

359 kehitystavoitteiden kanssa. Jokaisella tulee olla mahdollisuus muuttaa maasta toiseen, oli syynä
360 muuttoon sitten kansainvälisen suojelun tarve, työ, perhe tai rakkaus.

361 Suomessa tulee uudistaa ulkomaalaislaki ihmisoikeusperustaisesti. Ulkomaalaislain
362 ajantasaisuus on turvattava, ja lain on pystyttävä vastaamaan nyky-yhteiskunnan tarpeisiin.
363 Maahanmuuton merkitys suomalaiselle yhteiskunnalle on kasvanut, ja siksi maahanmuuton
364 prosesseja tulee sujuvoittaa. Sujuvat maahanmuuton prosessit tukevat osaltaan Suomen
365 elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä. Sujuvat maahanmuuton prosessit myös vähentävät niin
366 paperittomuutta kuin välineellistetyn maahanmuuton riskiä, kun käsittelyjen odotusaika on lyhyt.
367 Suomen oleskelulupajärjestelmää tulee yksinkertaistaa ja joustavoittaa. Oleskeluluvan saamista
368 ja perheen yhdistämistä tulee helpottaa merkittävästi. Pakolaiskiintiö tulee nostaa 6000
369 henkilöön. Lisäksi Suomen kansalaisuuden hakemista tulee merkittävästi sujuvoittaa ja
370 kansalaisuuden edellytyksenä olevaa Suomessa asumisaikaa on lyhennettävä kolmeen vuoteen ja
371 lisäksi toimeentuloedellytykset on poistettava kansalaisuuden ehdoista kokonaan.

372 Vapaan liikkuvuuden turvaamiseksi ja edistämiseksi sen esteitä tulee johdonmukaisesti poistaa.
373 Tarvitsemme lisää laillisia ja turvallisia reittejä Eurooppaan, jonka lisäksi rajatarkastuksia
374 Euroopan sisärajoilla tulee välttää. Humanitäärinen viisumi tulee ottaa välittömästi käyttöön, sillä
375 se luo turvallisia reittejä, eikä aseta ihmisiä hengenvaaraan. Raja-aidoille Vihreät nuoret sanovat
376 jyrkästi ei!

377 Koronapandemian jälkeisessä ajassa on aktiivisesti pyrittävä palaamaan täysin toimivaan
378 Schengen-alueeseen. Tämän lisäksi Schengen-aluetta tulee laajentaa sitä mukaa, kun uudet maat
379 täyttävät sen vaatimukset.

380 EU:n ulkorajavalvontaa tulee vahvistaa ja jäsenmaiden koordinaatiota tiivistää. Eurooppalaisten
381 rajavalvontaviranomaisten tulee varmistaa, että Euroopasta on mahdollista hakea turvallisesti
382 kansainvälistä suojelua. Turvapaikkaa hakevia ihmisiä ei saa käännäyttää takaisin ilman asioiden
383 oikeudenmukaista käsittelyä.

384 EU-maissa pitkään oleskelleille paperittomille on myönnettävä oleskelulupa. Rikosperustaista
385 maasta karkottamista voidaan käyttää vain äärimmäisissä tapauksissa. Päätöksissä on
386 kunnioitettava kansainvälisiä ihmisoikeussopimuksia eikä henkilöille tule aiheutua vaaraa
387 kotimaassaan.

388 EU:n ja Suomen tulee varmistaa sujuvat turvapaikkaprosessit omien rajojensa sisäpuolella.

389 Oikeus hakea turvapaikkaa tulee varmistaa kaikissa tilanteissa. Ketään ei tule estää
390 keinotekoisesti tai hengenvaarallisin seurauksin saapumasta EU:n alueelle turvapaikkaa
391 hakemaan.

392 EU:n turvapaikkapolitiikkaa tulee uudistaa siten, että se tulevaisuudessa kunnioittaa vahvemmin
393 ihmisoikeuksia ja humanitaarisen suojelun periaatteita. Nykyinen Dublin-järjestelmä tulee korvata
394 järjestelyllä, jossa EU:n alueelle saapuvat turvapaikanhakijat voivat vapaasti valita, mistä
395 jäsenvaltiosta hakevat turvapaikkaa. Hakuprosessin oikeudenmukaisuus tulee turvata ja
396 varmistaa, että jäsenmaiden poliittiset heilahdukset eivät estä oikeutta hakea turvapaikkaa.
397 Kansainvälistä suojelua tulee voida hakea myös Suomen ja muiden EU-valtioiden diplomaattisista
398 edustustoista. Ukrainan pakolaisten kohdalla toimivaksi osoittautuneen tilapäisen suojelun
399 direktiiviä tulee soveltaa tarvittaessa laajemmin myös muista EU:n ulkopuolisista maista
400 pakeneviin henkilöihin.

401 Suomen näkökulmasta kansalaisuudettomien osalta on hyväksyttävä paikallisten viranomaisten
402 luotettavaksi katsottavat asiakirjat osana hallinnollisia prosesseja, vaikka Suomi ei kyseisiä
403 valtioita itsenäiseksi tunnustaisikaan. Nykyisellään muun muassa Somalimaan ja Vuoristo-
404 Karabahin viranomaisten myöntämät asiakirjat, kuten syntymätodistukset, saattavat tosiasias-
405 estää esimerkiksi perheenyhdistämisen tai kansalaisuuden hakemisen.

406 Edistetään voimakkaasti työhön johtavaa maahanmuuttoa poistamalla työntekijöiden
407 oleskelulupien saatavuusharkinta, toimiala- ja työtehtävärajoitukset sekä
408 toimeentuloedellytykset, kohtuullistamalla oleskelulupahakemusten hintoja, lisäämällä kaikkiin
409 oleskelulupiin automaattisesti oikeus työntekoon oleskeluluvan voimassaoloaikana ja antamalla
410 turvapaikanhakijoille oikeus työskennellä heti heidän saavuttuaan Suomeen poistamalla
411 karenssiajat. Kansainvälisesti rekrytoitujen ja muiden maahan muuttaneiden työntekijöiden
412 työsuojeluvalvontaa tulee tehostaa.

413 Ulkomaalaisia opiskelijoita pitää kannustaa entistä voimakkaammin saapumaan Suomeen
414 opiskelemaan sekä helpottaa hakemista myös Euroopan ulkopuolelta. Korkeakoulututkinnon
415 suorittamisen Suomessa on oikeutettava pysyvään oleskelulupaan. On tärkeää, että Suomessa
416 opiskelleet ulkomaalaiset opiskelijat haluaisivat opintojensa jälkeen jäädä yhä useammin
417 Suomeen asumaan ja työskentelemään. Maahanmuutto- ja oleskelulupaprosessien
418 sujuvoittamisen sekä maahanmuuton vetävien tekijöiden parantamisen lisäksi tulee

419 tulevaisuudessa panostaa niihin tekijöihin, jotka saavat Suomessa kouluttautuneet jäämään
420 asumaan Suomeen.

421 Suomessa pitää panostaa tehokkaampiin ja paremmin resursoituihin kotouttamistoimiin kuten
422 kielen opettamiseen ja yhteisöllisyyden luomiseen. Kotouttamisen ohella tuetaan
423 maahanmuuttajien oikeutta omaan kulttuuriinsa, ja edistetään monikulttuurista Suomea, jossa
424 kunnioitetaan ihmisoikeuksia.

425

426 **7. Koulutus- ja nuorisopolitiikka**

427 Eurooppalaisten tutkintojen on oltava keskenään vertailukelpoisia ja koulutusjärjestelmiä on
428 yhtenäistettävä niin, että opiskelijan on helppoa ja kannattavaa kansainvälistyä. Vihreät nuoret
429 katsoo, että Suomeen tulevilta ulkomaisilta korkeakouluopiskelijoilta ei lähtömaahan katsomatta
430 tulisi veloittaa lukukausimaksuja, eli myös EU- ja ETA-maiden ulkopuolelta tulevilta tulee poistaa
431 lukukausimaksut pikimmiten. Oppimisen mahdollisuuksia tulee vastaisuudessa globaalisti
432 kehittää yhä useamman saavutettavaksi ja Suomen tulee toimia edelläkävijänä tasa-arvoisen
433 koulutuksen edistäjänä maailmalla.

434 Kansainvälisiä vaihtomahdollisuuksia tulee lisätä jo toiselta opintoasteelta alkaen erityisesti
435 Euroopan sisällä, sillä sen on katsottu tehokkaasti edistävän yleistä eurooppalaista integraatiota.
436 ERASMUS-ohjelman rahoitusta tulee kehittää niin, että kaikilla nuorilla on tasavertainen
437 mahdollisuus suorittaa vaihtojakso toisessa järjestelmään kuuluvassa maassa EU:n tuella.
438 Vaihtomahdollisuuksien ei tule rajoittua ainoastaan lukio- ja yliopistotutkintoihin, vaan myös
439 ammatti- ja ammattikorkeakoulujen lähtökohdista tulee nykyistä laajemmin olla mahdollisuus
440 suorittaa vaihto-opintoja ulkomailla. Työharjoitteluiden mahdollisuuksia eri EU:n jäsenmaissa
441 tulee kasvattaa, ja näissä saadut opit pitää voida entistä paremmin hyväksilukea osaksi omassa
442 maassa tehtävää tutkintoa.

443 Suomessa myös EU-osaaminen ja ymmärrys kansainvälisestä yhteistyöstä, sen vaatimuksista ja
444 mahdollisuuksista on joiltain osin valitettavan heikkoa. Tästä syystä kansallisessa opetuksessa on
445 lisättävä resursseja tietoisuuden lisäämiseksi ja nuorten omien vaikutusmahdollisuuksien
446 kasvattamiseksi osana opetussuunnitelmaa.

447 EU-maiden tulee tehdä rajat ylittävää yhteistyötä koulutusasioissa nuorten syrjäytymisen
448 vähentämiseksi. Lisäksi EU:n tulee aktiivisesti tukea nuorten liikkuvuutta ja mahdollistettava
449 opintovaihtojen lisäksi paremmin nuorten työllistymisen EU:n jäsenvaltioiden alueella. Lisäksi
450 EU:n tulee tukea rajat ylittävää poliittista nuorisotoimintaa voimakkaammin.

451 Nuorten Interrail -liput EU-alueella tulee saada maksuttomiksi. Mahdollinen tapa toteuttaa tämä
452 olisi esimerkiksi rahoittaa jokaiselle nuorelle 18–25-ikävuoden välillä lunastettava kahden
453 kuukauden ajan käyvä matkalippu. Interrail -lippujen tulee myös toimia entistä laajemmin
454 esimerkiksi paikkaa varatessa.

455

456 **8. Turvallisuuspolitiikka**

457 Vihreiden nuorten mielestä turvallisuus tulee käsittää laajemmin niin, että turvallisuuspolitiikassa
458 otetaan perinteisten sotilaallisten uhkakuvien lisäksi laajemmin huomioon ihmisoikeus-,
459 demokratia- ja eriarvoisuuskehitys unohtamatta myöskään ekologista kestävyttä ja sitä uhkaavia
460 ilmasto- ja luontokatokriisejä. On selvää, että turvallisuus muodostuu monesta asiasta, ja
461 perinteisen turvallisuuspolitiikan ohella meidän tulee vahvistaa ihmisten turvallisuutta myös
462 esimerkiksi sosiaali- ja ympäristöpolitiisin toimin. Kansalliseen turvallisuuteen vetoamalla ei
463 kuitenkaan saa sulkea liian suurta alaa julkisesta toiminnasta poliittisen keskustelun ulkopuolelle.

464 Nato on yhdessä EU:n puolustusyhteistyön kanssa Suomelle tärkein turvallisuuspoliittinen
465 viitekehys. Suomen tulee toimia aktiivisena Naton jäsenenä, ja edistää sen sisällä Euroopan
466 puolustuksen integraatiota. Euroopan unionin puolustusyhteistyön syventäminen hyödyttää niin
467 Suomea, EU:ta kuin Natoa. Suomen tulee jatkossakin täyttää Naton tavoite 2%
468 puolustusmenoista osuutena bruttokansantuotteestaan. Suomen ei tule kategorisesti kieltäytyä
469 isännöimästä Naton tukikohtia tai joukko-osastoja, mutta Suomeen ei tule kuitenkaan sijoittaa
470 liittouman ydinaseita. Naton toiminnan tulee perustua demokratian, ihmisoikeuksien ja
471 riippumattoman oikeusvaltion arvoihin ja edistää näiden painoarvon kasvua maailmalla. Suomen
472 tulee edistää Naton avointen ovien politiikkaa jatkossakin, jotta kaikki jäsenkriteerit täyttävät
473 maat pääsevät jatkossakin liittouman jäseniksi.

474 Suomen asepalvelusmalli tulee uudistaa asteittain sukupuolen perusteella syrjimättömäksi.
475 Reservin riittävästä laajuudesta sekä sotilaallisesta suorituskyvystä tulee pitää huolta kansallisen
476 turvallisuuden ja kansainvälisten velvoitteiden täyttämiseksi.

477 EU:n tulee koordinoitusti vahvistaa eurooppalaista puolustusteollisuutta, joka on Ukrainan
478 tukemisessa osoittautunut veltoksi ja raihnaiseksi. EU:n lähialueiden vakaus ja demokraattinen
479 kehitys tukevat myös EU:n omaa turvallisuutta, ja EU:lla on jatkossakin oltava merkittävä rooli
480 kansainvälisen turvallisuuden ja kestävän rauhan edistämisessä konfliktimaissa. EU:n ei
481 kuitenkaan tule sekaantua kolmansien maiden sisäiseen politiikkaan sotilaallisten interventioiden
482 keinoin, vaan tukea rauhanomaisesti demokraattista ja kestävästä rauhaa.

483 Kybermaailma ja digitaaliset palvelut ovat valtiorajat ja mannerlaatat ylittäviä ilmiöitä. Näissäkään
484 perusoikeuksien toteutuminen tai riskeiltä suojautuminen eivät saa jäädä yksilöiden varaan, vaan
485 digitaalisten perusoikeuden turvaamiseksi tarvitaan sääntelyä. EU:n tulee ohjata enemmän
486 resursseja, jotta se voi säilyttää vahvan asemansa edelläkävijänä digipalveluiden sääntelyssä,
487 perusoikeuksien toteutumisen edistämisessä verkossa, yksityisyydensuojan parantamisessa sekä
488 kyberturvallisuuden edistämisessä. Esimerkiksi teknologia-alan suuryritysten sääntely on
489 mahdollista vain EU-tasolla, jonka vuoksi sitä on kehitettävä entisestään ja pidettävä ajan tasalla
490 nopeasti muuttuvassa digiympäristössä.

491 Lisäksi EU:n tulee aktiivisesti seurata tekoälyn kehitystä maksimoidakseen sen taloudelliset
492 hyödyt, mutta toisaalta minimoidakseen siihen liittyvät riskit. EU:n tekoälysääntelyn tulee
493 suhtautua vakavasti tekoälyn mukanaan tuomiin riskeihin esimerkiksi yhdenvertaisuuden,
494 yksityisyydensuojan ja turvallisuuden osalta. Toisaalta Suomen ja EU:n tulee tehdä yhä
495 vahvempaa yhteistyötä kansainvälisissä järjestöissä (kuten YK:ssa, OECD:ssa, Etyjissä ja Natossa)
496 kyberturvallisuuden edistämiseksi.

497 Suomen tulee liittyä ydinasekieltosopimukseen ja Pohjoismaiden on jatkossakin pysyttävä
498 ydinaseista vapaana olevana alueena. Vastustamme jyrkästi Naton ydinaseiden sijoittamista
499 Suomen alueelle sekä Puolustusvoimien suoraa osallistumista ydinaseiden käyttöön tai sen
500 harjoitteluun, ja Nato-jäsenyydestä huolimatta Suomen tulee jatkossakin edistää ydinaseriisuntaa
501 YK:n tasolla. Toimitaan ydinsulkusopimuksen vahvistamiseksi ja allekirjoitetaan
502 ydinasekieltosopimus.

503 EU:ssa tulee edistää radikalisoitumista ehkäiseviä toimia ja lisätä resursseja väkivaltaisen
504 ääriliikkeen valvontaan sekä ennaltaehkäisyyn. Vastustamme jyrkästi teknologisen
505 massavalvonnan edistämistä esimerkiksi terrorismintorjunnan nimissä, koska tämä uhkaa
506 kansalaisten perusoikeuksia ja yksityisyyttä. Osallistutaan radikalisoitumista torjuviin hankkeisiin

507 ja ehkäistään hallitsematonta aseiden leviämistä maailman konfliktialueilla. Suomen tulee
508 jatkossakin osallistua aktiivisesti YK:n rauhaturvaoperaatioihin.

509 Suomen ei tule myydä aseita hyökkäyssotia käyviin maihin tai maihin, joissa niitä todennäköisesti
510 käytettäisiin ihmisoikeusrikkomuksiin. Suomen tulee harjoittaa vastuullista
511 omistajanohjauspolitiikkaa omistamissaan puolustusteollisuuden yhtiöissä.

512

513 **9. Kehitysyhteistyö**

514 Vihreät nuoret ajavat antikolonialistista kehitysyhteistyöpolitiikkaa. Kahdenvälisissä suhteissa
515 tulee tunnistaa eurooppalaisen kolonialismin historian vaikutukset ja maailmankaupan
516 epäoikeudenmukaiset rakenteet. Kehitysyhteistyössä tulee ensisijaisesti toimia aidosti
517 paikallisten toimijoiden kanssa, eikä Suomi tai EU saa kumppanuussuhteissaan sortua
518 sanelemaan ylhäältä alaspäin omia ehtojaan.

519 Suomen ja EU:n kehitysyhteistyön tavoitteena tulee olla köyhyyden poistaminen, globaalin
520 eriarvoisuuden vähentäminen ja turvallisuuden sekä vakauden edistäminen paikallisista
521 konteksteista käsin. Ihmisoikeudet, kuten seksuaali- ja lisääntymisterveys ja -oikeudet tulee
522 johdonmukaisesti sisällyttää kehitysyhteistyöhön. Ilmastonmuutoksen torjuminen ja sen
523 haittavaikutusten lievittämisen ja muiden YK:n Agenda 2030 kestäväen kehityksen tavoitteiden
524 tulee olla yhteistyön keskiössä.

525 Kehitysyhteistyössä koulutukseen pääsyä sekä laadukasta ja inklusiivista koulutusta on
526 edistettävä ja tuettava. Erityisesti haavoittuvaisten ihmisryhmien oikeutta ja pääsyä
527 peruskoulutuksen pariin on lisättävä. Naisten ja tyttöjen asemaa on parannettava maailmalla,
528 muun muassa vahvistamalla heidän itsemääräämisoikeuttaan sekä tekemällä työtä
529 sukupuolittunutta väkivaltaa vastaan.

530 Suomen kehitysyhteistyörahoitus on nostettava tulevaisuudessa yhteen prosenttiin
531 bruttokansantuotteesta, josta vähintään neljäsosa on jaettava eniten apua tarvitseville valtioille.
532 Vähintään 85% kaikista kehitysyhteistyörahoituksesta tukee sukupuolten tasa-arvoa. Vähintään
533 15% kehitysyhteistyörahoituksesta kohdennetaan kansalaisyhteiskunnan järjestöjen toimintaan.

534 Iso osa Suomen kehitysyhteistyömäärärahoista ohjataan EU:n kautta. EU-tasolla kehitysyhteistyö
535 kuuluu jaetun toimivallan aloihin, ja jäsenmaiden kehitysyhteistyö tukee EU:n kehitysyhteistyötä.
536 Vihreät nuoret katsovat, että EU:n kehitysyhteistyön koordinaatioita on jatkossa tehostettava.
537 EU:n tulee tarjota Kiinan harjoittamalle uskolonialismille vaihtoehto, jossa globaalien etelän
538 maille annetaan aidosti houkutteleva ja maiden itsemääräämisoikeutta kunnioittava
539 kumppanuusvaihtoehto. EU:n jäsenvaltiot, kuten Ranska, eivät saa hyväksikäyttää siirtomaa-
540 aikaisen asemansa rippeitä sortaaakseen sotilaallisesti ja taloudellisesti entisiä alusmaitaan. Myös
541 kansainvälisten suuryritysten harjoittamaan uskolonialistiseen liiketoimintaan tulee EU-tasolla
542 puuttua esimerkiksi yritys vastuullailla.

543

544 **10. Kansainväliset suhteet**

545 Suomen kansainvälisiä suhteita tulee hoitaa johdonmukaisesti edistäen ihmisoikeuksia,
546 demokratiaa ja oikeusvaltioperiaatetta. Suomen ulkopoliittisten suhteiden kannalta ensisijaisena
547 viitekehyksenä on oltava Euroopan unioni, ja Suomen tulee seistä yhteisen eurooppalaisen
548 ulkopoliitiikan takana. Vaikka Suomen ulkosuhteita tulee hoitaa entistä vahvemmin osana
549 Euroopan unionia, on Suomen jatkossakin pidettävä yllä kahdenvälisiä suhteitaan ja toimia
550 tarvittaessa EU:ta kunnianhimoisempana ihmisoikeuksien, rauhan ja globaalien
551 oikeudenmukaisuuden puolustajana. Suomen tulee NATO-jäsenyydestä huolimatta toimia
552 rauhanvälityksen kärkimaana ja nostaa globaalia vaikutusvaltaansa osana EU:ta.

553 EU:n tulee olla ihmisyyden suurvalta, joka edistää ihmisoikeuksia, demokratiaa ja hyvän hallinnon
554 periaatteita johdonmukaisesti sekä omassa toiminnassaan että suhteissaan kolmansien maihin.
555 EU ei voi katsoa läpi sormien, kun ihmisoikeuksia sorretaan ja demokratiaa heikennetään
556 maailmalla, vaan sen tulee ottaa näitä kysymyksiä rakentavasti esiin kahdenvälisissä
557 neuvotteluissa ja monenkeskisessä yhteistyössä.

558 Sääntöperustustaista kansainvälistä järjestelmää ja YK:n roolia on tuettava ja vahvistettava, sillä
559 tämä vahvistaa Suomen ja muiden pienten maiden asemaa. Suomen ja EU:n riippumattomuutta
560 autoritaarisista valtiosta on vahvistettava.

561 Vihreät nuoret tuomitsee Venäjän hallinnon aggressiiviset hyökkäykset muihin valtioihin, kuten
562 Ukraina. Venäjä on autoritäärinen terroristivaltio, joka rikkoo räikeästi kansainvälistä oikeutta.

563 Suomen ja EU:n tulee irtautua kaikesta taloudellisesta yhteistyöstä Venäjän kanssa, kunnes
564 Venäjä lopettaa hyökkäyssotansa Ukrainassa ja kääntyy itsekin demokratian ja
565 oikeusvaltioperiaatteen tielle. Suomen ja EU:n tulee tukea Venäjän kansalaisyhteiskuntaa
566 demokraattisemman yhteiskunnan pyrkimyksissä.

567 Vihreät nuoret vaatii Ukrainan taloudellisten, aseellisen ja humanitaarisen tukemisen jatkamista
568 koko sodan loppuun asti. Tuen määrää on merkittävästi lisättävä, jotta Ukraina pystyy torjumaan
569 Venäjän valloitusaikeet ja poistamaan miehittävät joukot maaperältään. Ukrainaa on tuettava
570 maan jälleenrakentamisessa kaikin tarvittavin keinoin, jotka samalla vahvistavat ukrainalaisten
571 omaa toimijuutta ja paikallista elinkeinoelämää.

572 Suomen ja EU:n tulee ottaa vakavasti Kiinan ihmisoikeusrikkomukset ja pyrkiä
573 riippumattomuuteen Kiinan kanssa tehtävästä taloudellisesta yhteistyöstä. Kiinan autonomisten
574 alueiden, kuten Hong Kongin, ja etnisten vähemmistöjen, kuten uiguurien ja kazakkien, sortoon
575 tulee puuttua järeillä taloudellisilla pakotteilla. Kansainvälisen yhteisön tulee tukea Taiwanin
576 itsemääräämisoikeutta, eikä se saa antaa senttiäkään periksi Taiwanin aseman suhteen.

577 Intia on yksi maailman suurimmista ja nopeimmin kasvavista talouksista ja EU:n kolmanneksi
578 suurin kauppakumppani. Kauppasuhteiden syventäminen Intian kanssa toimii vastapainona
579 Kiina-riippuvuudelle ja edistää Kiinasta irtautumista. EU:n ja Suomen tulee kuitenkin nostaa
580 kauppapolitiikassa ja muissa kahdenvälisissä suhteissa esiin Intian heikentyntä
581 demokratiakehitystä ja ihmisoikeusongelmia sekä edistää kunnianhimoisempaa päästöjen
582 vähentämistä. EU:n ja Intian tulee helpottaa merkittävästi alueiden välistä työhön johtavaa
583 maahanmuuttoa.

584 Oikeudenmukainen ja ihmisoikeuksiin perustuva maailmanjärjestys on mahdollista vain EU:n ja
585 Yhdysvaltojen yhteistyön avulla. EU:n ja Yhdysvaltojen suhdetta tulee kuitenkin kehittää
586 määrätietoisesti tasavertaisemmaksi siten, ettei EU ole riippuvainen Yhdysvalloista. Eskaloituvan
587 kauppasodan sijaan suhteet tulee tasapainottaa oikeudenmukaisella ja ekologisesti kestäväällä
588 kauppasopimuksella. EU:ssa ei tule katsoa sormien lävitse, kun Yhdysvalloissa murennetaan
589 ihmisoikeuksia, kuten sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöjen oikeuksia ja raskaana olevien
590 oikeutta aborttiin, vaan johdonmukaisesti pyrittävä nostamaan näitä asioita esille kahdenvälisissä
591 keskusteluissa.

592 Israelin nykyhallinnon harjoittama palestiinalaisten kansanmurha, räikeä apartheid-politiikka ja
593 oikeusvaltion romuttaminen ovat fundamentaalinen este normaaleille kahdenkeskisille suhteille

594 Israelin kanssa. Suomen ja EU:n tulee näkyvästi tukea sorrettuja palestiinalaisia ja demokratian
595 puolesta mieltään osoittavia israelilaisia. Vihreät nuoret tukee Israelin ja Palestiinan alueelle
596 paikallisten ehdoilla rakennettavaa kestävästä rauhaa. Siihen asti Suomen ja EU:n on tunnustettava
597 Palestiina itsenäisenä valtiona. Suomen puolustusteollisuus ei voi jatkaa nykyisen kaltaista
598 yhteistyötä Israelin puolustusvoimien kanssa, vaan asekaupan on loputtava välittömästi.
599 Laittomat siirtokunnat on purettava ja siihen asti niiden alueilla tuotetut tuotteet on asetettava
600 tuontikieltoon.

601 EU:n tulee tukea ihmisoikeuksien puolustajia ja toimittajia niissä maissa, joissa sananvapaus sekä
602 naisten ja vähemmistöjen asema on uhattuna. Afganistanissa EU:n on Taleban-hallintoa
603 tunnustamatta pyrittävä lievittämään humanitaarista kriisiä ja löytää keinoja ihmisoikeuksien,
604 etenkin naisten ja tyttöjen oikeuksien turvaamiseksi. EU:n on tuettava naisten oikeuksia
605 puolustavia mielenosoituksia Iranissa voimakkaasti ja asetettava maan hallinnolle tuntuvia
606 lisäpakotteita, kunnes kuolemantuomioiden määrääminen mielenosoittajille ja muut räikeät
607 ihmisoikeusloukkaukset saadaan pysäytettyä.

608 **Rauhaa ja rakkautta.**